

– Fáa nú pláss fyri gávuni uppá sjei milliúnir krónur

– Nógv hava undrast á, hví Landssjúkrahúsið ongantíð hevur tikið skannaran í brúk, sum tað fekk til gávus frá Tryggingarfelagnum Føroyum. Tað hevur ljóðað, at orsökkin er, at ósemja hevur tikið seg upp um, hvar hann skal vera. Men tað passar ikki, sigur Anders Harboe Ree, yvirlækni

ÁKI BERTHOLDSEN

Tá ið Tryggingarfelaginum í fjór lögdu saman í Tryggingarfelagið Føroyar, var dagurin hátíðarhildin á ymsan hátt.

Unframt alskyns tilboð til viðskiftafólkini, brúkti Tryggingarfelagið eisini hetta høvið til at lata Landssjúkrahúsinum eina stór-fingna gávu.

Tað var ein gáva uppá heilar sjei milliúnir, sum skuldi brúkast til ein spildurnýggjan magnetskannara.

Hetta er ein skannari, sum hevur staðið ovaliga á ynskistilinum á Landssjúkrahúsinum í fleiri ár.

Men har er spart so nógv, at tað so mangt hava jättanirnar ikki hava strekt til - og enn minni hava tær strekt til eitt so dyrt tól, sum hetta.

Ti var gávan frá Tryggingarfelagnum stórliga fagnað á Landssjúkrahúsinum.

Men hóast hetta nú er næstan eitt ár síðani, hendi ikki meir.

Tær sjei milliúnirnar standa enn órørdar og enn enn minni er nakar skannari komin.

Hetta eru tað mong, sum undrast á. leysasøgur hava gingið um, at orsökkin til, at ongin skannari er komin, er ósemja á Landssjúkrahúsinum um, hvar hann skal standa.

Hava ikki pláss

Men hesin visur Anders Harboe Ree, yvirlækni á röntgendeildini avgjörður aftur.

– Skannarin er eitt slag av röntgentóli, og tað er ongin á Landssjúkrahúsinum yvirhøvur, sum ívast í, at hann skal skal standa á röntgendeildini.

– Tann stóri trupulleikin

hjá okkum hevur verið, at vit hava heilt einfalt ikki havt pláss fyri skannaranum.

Hann minnir á, at nú eru tað yvir 30 ár síðani, at Landssjúkrahúsið varð bygt.

– Öll hesi árin er virk-

semið økt og økt alla tíðina, vit hava fingið fleiri og fleiri funktiónir og fleiri og fleiri tól á Landssjúkrahúsinum, men plássid er ikki økt. Ti hava vit nú í nøkur ár havt eitt álvarsligt plástrót at drigist við.

Anders Harboe Ree sigur,

at líka síðani teir finga skannaran, hava tey stríðst við at finna eitt pláss at seta hann upp á.

– Vit hava teknað og spekulað, og vit hava havt ætlanir um at byggja út, bæði omaneftir, utoftir og uppeftir, men tað hevur

Skannarin, sum Landssjúkrahúsið fekk frá tryggingini fyri næstan einum ári síðani, er ikki settur upp enn. Vit hava heilt einfalt ikki havt pláss fyri honum, sigur Anders Harboe Ree.

gingið strilti, uttan at fara í holt við so stórar umbyggingar, at tað hevði verið alt, alt ov kostnaðarmikið og hevði nervað arbeiðið á röntgendeildini annars alt, alt ov illa.

Yvirlækni sigur, at rættliga nógv fólk hevur arbeitt við málinum at finna eina loysn.

– Hetta er eitt mál, sum hevur volt okkum serstakliga nógv hovubryggj. Men nú heldur hann, at tað er komið undir land.

– Vit hava funnið eina loysn, sum er brúkilig.

– Tilboðini uppá arbeiðið koma inn nú í juni mánaða. Plássid er so lítið, at tað er neyðugt at leggja arbeiðið til rættis út í æsir fyri at óroga sum minst.

– So tá ið farið verður undir umbyggingarnar, má tað ganga bæði skjótt og væl sum eftir eini linjal.

– Ti er ætlanin at bíða til eftir summarfrítíðina.

– Gongur sum ætlað byrjar arbeiðið í august.

– Og væntandi kann nýggi skannarin so takst í

nýtslu um ársskiftið.

Hví skal hann partout standa á röntgendeildini. Ber tað ikki til at seta hann onkra aðrastaðni?

– Á pappirinum letur alt seg gera, men í veruleikanum: Nei, hann má vera á röntgendeildini. Skal röntgendeildin spjast út á stóð á Landssjúkrahúsinum verður arbeiðsgongdin alt ov tung og ólagalig, ikki minst tí at vit hava so lítið fólk. Hetta er so eyðsæð, at møguleikin at seta hann onkra aðrastaðni, hevur ikki verið nevndur, sigur Anders Harboe Ree. Sjálvur skannarin kostar fimm milliúnir.

Tær tvær milliúnirnar, sum eru eftir verða brúktar til at seta hann upp fyri og til at læra fólk at brúka hann.

Eitt stórt framtig

Hann sigur, at hesin skannarin er eitt sera stórt framtig, sum stýðjar uppundir aðrar kanningar. Hesin skannarin kemur sostatt ikki ístaðin fyri ein annan skannara. Serliga er hann ein fyrimunur, til kanningar av giktisjúkum, meginnervaglum og til ortopediskar kanningar.

Sostatt er yvirlækni ser fegin um at fáa hendan nýggja skannaran.

– Hetta er ein serstakliga spennandi og áhugaverd avbjóðing, men nú á døgum er ein slíkur skannari er náttúrligur partur av einum tøkniliga framkomnum sjúkrahúsi.

– Hetta er eitt tól, sum vit eru sera áhugaðir í at fáa.

– Hetta er eitt tól, sum læknarnir á øllum deildum hava tráðað eftir í mong ár.

Anders Harboe Ree sigur, at eitt úrslit av hesum er, at tað er neyðugt at senda færri sjúklingar til Danmarkar.

Skúvoyingar sluppu ikki eftir lomvigareggum í ár

– Hetta er annað árið á rað, at Skúvoyingar ikki sleppa at ræna, sigur Tummas Frank Joensen, sum stúrir fyri rættiligum fuglafelli í ár

ÁKI BERTHOLDSEN

Skúvoyingar sluppu heldur ikki eftir lomvigareggum í ár.

Hetta er annað árið á rað, at teir ikki ræna í einum tí allarbesta fuglaplássinum í landinum.

Tey trý undanfarnu árinu vóru skúvoyingar og rændu. Í fjór viðraði ikki at fara, men tað var ikki orsökkin í ár.

Hesuferð vóru ov fáir, royndir bakkamenn heima, til at tað var hildið at verða ráðiligt at fara.

Tummas Frank Joensen sigur annars, at høvdu teir verið fyra, fimm mans høvdu teir klárað tað, hóast tað er nakað lítið. Men hesuferð bar so ikki til.

Hann sigur annars, at teir

vóru hósdagin 28. mai og við kalvalínu og tá løgu 12 egg á Sporinum. Teir plaga at meta seg eftir, hvussu nógv egg eru á Sporinum, sum er niðasta sporið í Sigmundargjógv.

Tað plaga annars at vera eini 14-17 egg í Sporinum tey seinnu árinu.

Verpir nógv fyrr nú

Annars sigur Tummas Frank Joensen, at tað merkiliga er, at nú verpir fuglurin nógv fyrr, enn hann gjordi fyrr.

– Tað gamla var at fara í ræning millum 4. og 8. juni.

– Men tað er ov seint nú. Nú er neyðugt at fara eina viku fyrr, annars er eggdið komið í unga.

– Hesi seinnu árinu, vit hava rænt, hava vit verið 28.

29. og 30. mai, men longu tá hevur tað longu verið so mikið útligið, at okkurt egg eru komin í stropa.

Hví fuglurin verpur fyrr nú, er óvíst.

– Tað kann neyvan hava nakað við hitavíðurskiftini at gera, tí hann verpir eisini fyrr tey koldu várinu.

Annars heldur Tummas Frank Joensen, at fuglurin í Skúvoy er í menning.

Men enn er kortini langt eftir, til fuglurin er komin uppá tað, sum hann var fyrr.

Hann sigur, at fugurin er vaksn eini 10% í tali hesi seinastu 8-10 árinu, uttan eitt árið, tá ið hann minkaði 30%.

– Fyrr vóru tríggar milliúnir fuglar í Skúvoyarbjørgum, tá ið hann var uppá tað mesta. Men hann var

komin heilt niður á 40.000 fuglar, tá ið hann varð friðaður fyrst í sjeitiárunum.

– Tey fyrstu árin stóð hann í stað, men síðani sildin kom aftur, er hann farin at mennast.

Men í ár fryktar Tummas Frank Joensen aftur fyri fuglunum.

– Tað er syndarliga lítið til av føði. Tú sært ikki eitt tað einasta sildavað.

– So eg stúri fyri, at hetta verðið eitt veruligt fellisár til fugl, um ikki broyting kemur í, sigur hann.

Annars er Skúvoy tiltikið ræningarpláss.

Í gomlum døgum tóku teir uppí 42.000 egg í Skúvoyarbjørgum, tá ið teir finga mest.

Ringasta árið, Tummas Frank Joensen veit um,

fingu teir ikki meiri enn 750 egg.

Havhesurin minkaður

Annars hava skúvoyingar verið eftir nátareggum.

Teir vóru ein lítlan túr einir fyra mans, og teir finga eini 230 egg.

– Sandoyingar hava eisini verið eftir nátareggum, men teir hava latið illa at.

Tummas Frank Joensen heldur, at nátin er í stórar minking.

Ein orsök til, at nátin er í minking er uttan iva, at tað verður so nógv tikið av náta, og ikki minst nátungum og -eggum.

Harumframt hevur tað uttan iva eisini týðning, at føðin er farin at minka, heldur Tummas Frank Joensen.